

เนชั่นสุดสปีดาร์

The Nation Weekly
Circulation: 300,000
Ad Rate: 880

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 21 - พุธสัปดาห์ 27 พฤศจิกายน 2557

ปีที่: 23

ฉบับที่: 1173

หน้า: 51(กลาง)

Col.Inch: 97.92 Ad Value: 86,169.60

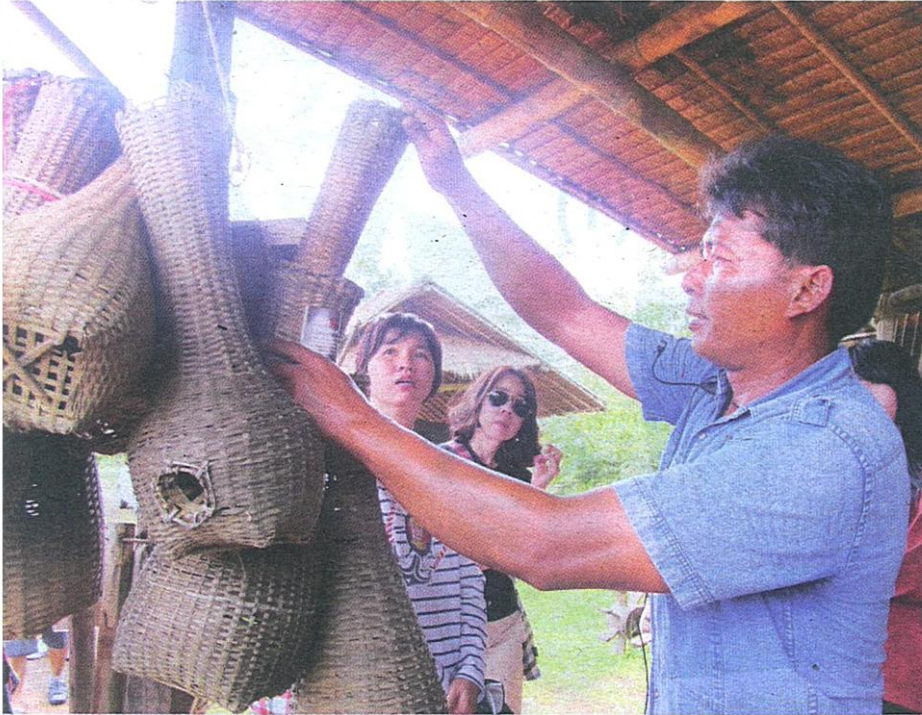
PRValue (x3): 258,508.80

ศิลปิน: สีสี่

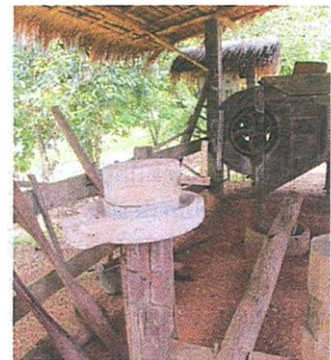
คอลัมน์: ลมหายใจสีเขียว: "กาสรกสิวิทย์" รร.สอนควายโกนา

ลมหายใจสีเขียว

กระวานกะทากพลุ : เรื่อง / สิริวิชัย : ภาพ

บุญชาตรีพร บัณฑิต อธิบายถึงอุปกรณ์ในการทำงาน

โรงเรียนแสดงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มาแต่ดั้งเดิม โดยภูมิปัญญาชาวบ้าน

'กาสรกสิวิทย์' รร.สอนควายโกนา

คนในวัยสามสิบอ๊พ เคยอาศัยอยู่ต่างจังหวัด คงทันเห็นกระบือหรือน้องควายโกนา

แต่ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ชวานาส่วนใหญ่หันมาใช้รถแทรกเตอร์ เมื่อคิดจะหันกลับมาใช้กระบือ กลายเป็นว่ามีน้อยเต็มที ทั้งน้องควายที่มี ก็เชื่อว่าจะเป็นตั้งแต่นักกีฬา ต้องผ่านการฝึกฝนเช่นกัน

เชื่อหรือไม่ว่าตอนนี้มีโรงเรียนสอนควาย (และคน) ทำนา ชื่อ 'กาสรกสิวิทย์'

จัดตั้งขึ้นตามพระราชกระแสรับสั่งของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ให้มูลนิธิชัยพัฒนาดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนแห่งนี้ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อรักษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม โดยเปิดเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 ณ จังหวัดสระแก้ว

ภายในโรงเรียนมีแปลงฝึก แปลงนา นิทรรศการเครื่องมือการทำนาซึ่งทำตามภูมิปัญญาชาวบ้าน แปลงหญ้า

อาหารสัตว์ บ้านพักปราชญ์ท้องถิ่น
คอกกระบือ (มีที่ฝึกกระบือทรงเลี้ยง
26 ตัว ในจำนวนนี้เป็นกระบือผู้ให้ความรู้
17 ตัว) และบ้านดิน

กระวานมีโอกาสไปเยี่ยมชมโรงเรียน
ดังกล่าว ในโอกาสที่ 'เคทีซี' หรือ **บริษัท
บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)** พาไปร่วม
กิจกรรม 'พอเพียงอย่างเพียงพอ...
สุดแดนบูรพาวิถี'

บัญชาทรัพย์ ปรีวิไล วิทยากร
ประจำโรงเรียน กล่าวว่าโรงเรียนฝึกคน
ที่สนใจใช้แรงงานกระบือทำเกษตร สอน
ให้คนใช้อุปกรณ์ทำเกษตร ให้ความรู้ วิถี
ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้าน โดยจัดคอร์ส
เดือนละครั้ง ทุกวันที่ 1-10 ของเดือน
ปัจจุบันเป็นรุ่นที่ 63 แล้ว

การฝึกกระบือของโรงเรียน อันดับ
แรกฝึกเรื่องการออกคำสั่ง ภาษาเชือกไปพร้อมกัน เช่น
ฝึกให้หยุด หากอยากให้เห็น ตัวเชือกหน่อยหนึ่งและร้อง เฮ้ย
เชือกที่ใช้จูง-เปรียบเหมือนพวงมาลัย จะให้เขาเดินไปทิศทาง
ไหนต้องใช้เชือกกำกับ พร้อมออกคำสั่ง

การฝึกภาษาเชือกเริ่มจากวันแรก ฝึก 5 วันก็เป็นแล้ว
วันที่ 5-9 เพื่อสร้างความเคยชิน เขาทำตามคำสั่งได้ พอวันที่
สิบ-ประเมินผล ที่ผ่านมาประสบความสำเร็จ ไม่มี (ควาย) ตัว
ไหนที่ฝึกไม่ได้

หากลงรายละเอียดหลักสูตรสักหน่อย (สำหรับควาย
นักเรียน) เป็นดังนี้

วันแรก - สร้างความคุ้นเคยใกล้ชิด เช่น เราพาไปกินหญ้า
อาบน้ำ ให้ความรักเขา เขาจะไวใจและเชื่อฟังเรา

วันที่ 2 - ฝึกภาษาเชือก ฝึกควายนักเรียน และเกษตรกร
ว่าการจะให้เขาหยุด ต้องออกคำสั่งอย่างไร ฝึกให้เชือก ทำตาม
คำสั่ง เช่น อยากให้หยุด บอกหยุด และกระตุกเชือกหน่อยหนึ่ง
อยากให้เลี้ยวตั้งเชือกเลี้ยว

วันที่ 3-10 ฝึกการไถพร้อมออกคำสั่ง ไถครั้งแรกเรียก
ไถตะ อันนี้ง่ายสำหรับน้องควาย เพราะเขาถนัดซ้าย (เชือกผูก
ด้านซ้าย) แต่เลี้ยวขวา และไถแปร เริ่มจากกลางแปลง
มีแปลงนาสาธิต มีกระบือครู ถ้ากระบือนักเรียนไม่ทำตาม
เอากระบือครูนำหน้า พอเขาเห็นก็เกิดทักษะ

วันที่ 10 ประเมินผลว่าเจ้า น้องกระบือ-ทำตามที่เจ้าของ
สั่งได้ไหม เจ้าของ-ออกคำสั่งได้ไหม

"คนรุ่นก่อนเรียนจากบรรพบุรุษ ผมเรียนจากพ่อ พ่อเรียน
จากปู่ ชีวิตชานาอก่อนไปโรงเรียนพ่อบอกไปช่วยจับควาย หรือ
ช่วยไถนา ก่อน เป็นการเรียนรู้ ไม่มีโรงเรียนแบบทุกวันนี้ แต่วิถี
ชีวิตชานานานหายไป ธรรมชาติควายไม่ได้ไถนาเป็น ต้องมีการ
ฝึก เขาเรียนจากแม่ เห็นแม่ไถก็ไถตาม ควายไม่ได้ไถนาเป็นมา
แต่แรกเลย ต้องฝึก สิบวันก็เป็น เขาเห็นเพื่อนไถก็เกิดทักษะ"

นอกจากฝึกให้คนและกระบือทำนาร่วมกันแล้ว ยังมีวิชา
อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ มาสอนเรื่องพัฒนาที่ดินดิน บำรุงข้าว การ

เลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว
การทำประมง การเลี้ยงดูกระบือ
การป้องกันโรค เป็นต้น

ทั้งหมดเรียนฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย มูลนิธิชัยพัฒนาให้เบี้ย
เลี้ยงวันละ 200 บาท และมีที่พักให้ โดยผู้เข้ารับการอบรมต้อง
สมัครและได้รับการคัดเลือกจากปศุสัตว์จังหวัด รุ่นหนึ่งๆ รับได้
8 ราย เนื่องจากมีปราชญ์ 8 คน ฝึกกันตัวต่อตัว ประกอบด้วย
ปราชญ์หนึ่งคน เจ้าของกระบือ และกระบือนักเรียน และรับ
ยูวเกษตรกรได้ 12 คน กลุ่มหลังนี้ไม่ถึงกับต้องไถนาเป็น แต่ให้
ชิมชิวว่าเมื่อก่อนพอ-แม่เคยใช้แรงงานควายไถนา ปลูกข้าว
นับจากเปิดโรงเรียนปี 2552 ถึงปัจจุบัน มีเกษตรกรเข้ารับ
การอบรม 617 ราย และฝึกกระบือ (นักเรียน) ได้ 473 ตัว

สำหรับควายนักเรียนที่นำมาฝึก เป็นของชาวบ้าน หรือ
ธนาคารโค-กระบือ ที่มีผู้ใจบุญบริจาคได้ชีวิต มอบให้เกษตรกรที่
มีรายได้ก็นำไปใช้

จักรวาล ดีทอง เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน สำนักงาน
ปศุสัตว์ จ.สระแก้ว เล่าถึงที่มาของธนาคารโค-กระบือ ว่า
ปัจจุบันคนใช้เครื่องจักร ครั้นเกษตรกรจะหันกลับมาใช้กระบือ
ก็ไม่มี แม่พันธุ์ราคาแพงตัวหนึ่งประมาณ 3 หมื่นบาท เมื่อมี
โครงการจึงช่วยเกษตรกรได้ โดยบางคนมีและเลี้ยงไม่ไหวก็นำ
มาบริจาคเป็นตัว หรือบริจาคเป็นเงินเราก็นำไปรวม จัดซื้อ
จัดพิธีได้ชีวิตโคกระบือ

เงินที่รับบริจาคนำไปซื้อกระบือจากตลาดนัด นำมาให้
เกษตรกร เจียนไซคือ เกษตรกรอายุ 20 ปีขึ้นไป ประพฤติดี
เลี้ยงดูกระบือได้ ไม่เคยได้รับมาก่อน หลังจากนั้นให้ยืม 5 ปี
เมื่อออกลูกตัวแรกครบ 18 เดือน ให้ส่งลูกคืนมา ส่วนตัวแม่
และลูกตัวอื่นๆ เป็นสิทธิของเกษตรกร

โคเพศเมีย ตัวละ 25,000 บาท กระบือเพศเมีย ตัวละ
27,000 บาท

ท่านที่ประสงค์ร่วมโครงการมอบกรรมสิทธิ์และได้ชีวิต
โค-กระบือ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสทรงเจริญพระมายุ 60 พรรษา
2 เมษายน 2558 ติดต่อได้ที่ ฝ่ายโครงการโค-กระบือ เพื่อ
เกษตรกรตามพระราชดำริ กรมปศุสัตว์ โทรศัพท์ 0-2653-4444
ต่อ 3381-5 หรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั่วประเทศ ■